

Kadir Canatan

Modern Avrupa'nın Oluşumu

Tarihsel ve Teorik Bir Bakış Açısı

Bu PDF dokümanı, kitabı bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“**dün**”den öğrendiklerinle
bugün’ü yaşamak
yarın’ları aydınlatır.

“**dün**”den öğrendiklerinle
bugün’ü yaşamak
yarın”ları aydınlatır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Çağaloğu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

© 2024, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yazarın yazılı izni olmadan hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılmak, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 387

Sosyoloji: 28

ISBN 978-625-6063-29-7

Sertifika No: 52315

1. Baskı: İstanbul, 2024

Yazar:

Kadir Canatan

Yayın Yönetmeni:

Irfan Güngör

Editör:

Ersan Güngör

Kapak/Mizanpj:

DBY Ajans

Baskı/Cilt:

Sayfa Basım San. Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika No: 77079)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Modern Avrupa'nın Oluşumu: Tarihsel ve Teorik Bir Bakış Açısı
/ Kadir Canatan (Prof. Dr.)

İstanbul: DBY Yayınları, 2024.

234 s. ; 13,5 x 21,0 cm __ (DBY Yayınları ; No. 387) __ Dizin var

ISBN 978-625-6063-29-7

1- Sosyal Bilimler 2- Tarih Felsefesi 3- Toplum 4- Aydınlanma

İçindekiler

Önsöz	7
Giriş	9
Tarihi Arkaplan	21
Ortaçağda Toplumsal Piramit	23
Papalık ve Kilise	27
Teokratik Sistem Nasıl İşliyordu?	29
Kadınlar ve Köleler	32
Ortaçağda Eğitim ve Felsefe	35
Ortaçağda Günlük Hayatın Seyri	38

BİRİNCİ KISIM

MODERN AVRUPA’NIN İNŞASI

1. Yeniçağ'a Geçiş Aşaması Olarak Rönesans	43
2. Dinsel Köklere Dönüş Hareketi Olarak Reformlar	59
3. Bilimsel Devrimler	79
4. Aklın Vesayetten Kurtulması ya da "Aydınlanma Çağrı"	93
5. Büyük Değişimler Çağı Olarak 19. Yüzyıl	107
6. 20. Yüzyılda Modern Aklın ve Asırın Bunalımları	135

İKİNCİ KISIM

ORTAÇAĞ VE MODERN ÇAĞIN YAPISAL ANALİZİ

1. Tarihsel-Fenomenolojik Analiz.....	173
2. Yapısalçı Analiz	177
2.1. Tanrı-merkezcil Dünya Görüşü’nden İnsan-merkezcil Dünya Görüşü’ne Geçiş.....	178
2.2. Kitap ve Vahiy Merkezli Epistemoloji’den Doğa ve Akıl Merkezli Epistemoloji’ye Geçiş.....	179
2.3. Tümdengelim Metodolojisinden Tümevarım Metodolojisi’ne Geçiş.....	183
2.4. Tanrı Suretindeki İnsan’dan Evrimsel Sürecin Ürünü Olan Gelişmiş Canlıya	184
2.5. Döngüsel Tarih Felsefesi’nden İlerlemeci Tarih Felsefesi’ne	189
2.6. Geçmiş/Gelenek Vurgusundan Şimdiye, Yeniliklere ve Geleceğe Geçiş Vurgusu.....	190
2.7. İnsan ve Toplum Hayatının Nihai Yönelimi Olarak Ahiret Fikrinden Dünya ve Dünyevi Olana Yönelim.....	192
2.8. Teokratik Siyasetten Laik-Demokratik Siyasete	194
2.9. Feodalizmden Kapitalizme Geçiş	198
2.10. Geleneksel Hiyerarşik Toplumdan Modern Eşitlikçi Topluma Geçiş	201
2.11. Cemaat’ten Cemiyet’e Geçiş	203
2.12. Din ve Kilise Ekseninden Bilim ve Ekonomi Eksenine Kayma	206
2.13. Teoloji’den İdeoloji’ye Geçiş.....	209
Sonuçlar	213
Kaynakça	225
Dizin.....	227

Önsöz

Yurtdışından Türkiye’ye geldiğim tarihten bu yana etrafımda bulunan birçok insan beni Avrupa’yla ilgili gözlem ve deneyimlerimi yazmam konusunda teşvik etti. “Ben de sırası geldiğinde bir gün yazarım” diyerek hep erteledim. Avrupa hakkında Türkiye’de sıkça gözlemediğim romantik algı, beni bu konuda daha ciddi olarak kafa yormayaitti. “Modern dünayı inşa eden Avrupa’yi nasıl anlatabilirim?” diye bir soruya bazi okumalar yapmaya başladım. İlk önce, Avrupa’da sonraki gelişmeleri de tetikleyen Rönesans’ı anlamak gerekiyordu. Bu konuya ilgili yerli ve yabancı birçok kitap okudum. Türkiyeli bir okuyucunun sorabileceği temel sorulara cevap bulmaya çalıştım. Aynı şekilde diğer kültür dönemlerini de sırası geldikçe araştırmaya ve bölüm bölüm yazmaya başladım. Sonunda bu eser ortaya çıktı.

Belki birçok kitabı okuyarak ve üzerinde düşünerek Avrupa’yı anlayabilecek bir okuyucu için ilk yazdığım taslak metin yeterli olacaktır. Okuma alışkanlığı olmayan ve modern dünyayı pek merak etmeyen okuyuculara hazır bir metin üretmiştim. Ama Avrupa’yı daha ileri düzeyde anlamak ve beni de tatmin edecek bir açıklama modeli, ortaya çıkan metni çok daha anlamlı kılabildirdi. Önceden beri kaygisını taşıdığım bu fikir, zaten taslak metin bitmeden zihnimde uyandı.

Daha doğrusu zaman zaman farkına vardığım, ama sistematik olarak bildiğim ve okuduğum tüm verileri böyle bir modelle ortaya koyabileceğimi pek düşünmemiştir. Okuma ve yazmalarım sırasında tam da bu açıklama modeliyle örtüsen bir malzemeyle karşılaşmıştım. Tarihsel ve toplumsal olayları bir teori ışığında okumak ve anlamak, Türkîyeli okuyucunun aşina olduğu bir şey değildi. Belki bu noktada bir örnek çalışma da ortaya koymuş oldu.

Süreç içinde tarihsel malzeme ile teorik açıklama modelim belirli bir netliğe kavuştu ve neticede bu çalışma ortaya çıktı. Bu çalışmanın tarihsel bilgi vermenin ötesine geçen bir amacı bulunmaktadır: Basit ama kapsamlı bir teori ışığında modern Avrupa'yı ve dünyayı anlama imkânı sunmak. Eğer bunu başarmışsam, bu çalışma amacına ulaşmış demektir. Kitabın sadece sıradan okuyucuya değil, modern Avrupa ve dünyayı anlamak isteyen akademisyen ve aydınlar da bir perspektif kazandıracağına inanıyorum.

Kadir Canatan
İstanbul, 2024

Kaynakça

- Anton Zijderveld, *Soyut Toplum*, Pınar Yayıncıları, İstanbul 1985.
Alvin Toffler, *Üçüncü Dalga*, Altın Kitaplar, İstanbul 1981.
Alvin Toffler, *Dünyayı Nasıl Bir Gelecek Bekliyor?*, İz Yayıncılık, İstanbul (Orijinal tarihi: 1984).
Alvin Toffler, *Şok / Gelecek Korkusu*, Koridor Yayıncılık, İstanbul 2011.
Anthony Giddens, *Modernliğin Sonuçları*, Ayrıntı Yayıncıları, İstanbul 2021.
Anthony Kenny, *Modern Dünyada Felsefe / Batı Felsefesinin Yeni Tarihi 4. Cilt*, Küre Yayıncıları, İstanbul 2021.
Bassam Tibi, *Europa zonder identiteit?*, Deltas, 1998.
C. P. Snow, *İki Kültür*, Tübitak Yayıncıları, Ankara 2019.
Daniel Bell, *De Komst van de Post-Industriele Samenleving*, Een Sociale Toekomstverkenning, Uitgeverij Kluwer, Deventer 1974.
Daniel Bell, *Kapitalizmin Kültürel Çelişkileri*, Sentez Yayıncıları, Bursa 2022.
Edith Simon, *De Reformatie*, Het Parool, Amsterdam 1967.
Edmund Husserl, *Avrupa İnsanlığının Krizi ve Felsefe*, Afa Yayıncıları, İstanbul 1994.
Francis Fukuyama, *Tarihin Sonu mu?*, Vadi Yayıncıları, İstanbul 2003.
Francis Fukuyama, *Tarihin Son ve Son İnsan*, Profil Yayıncıları, İstanbul 2016.
Grace Davie, *Modern Avrupa'da Din*, Küre Yayıncıları, İstanbul 2006.
Jacques Le Goff, *Ortaçağ Batı Uygarlığı*, Doğu Batı Yayıncıları, Ankara 2021.

Jacqueline Russ, *Avrupa Düşüncesinin Serüveni*, Doğu Batı Yayıncıları, Ankara 2021.

John Merriman, *Rönesans'tan Bugüne Modern Avrupa Tarihi*, Say Yayınları, İstanbul 2018.

Immanuel Kant, *Aydınlanma Nedir?*, Albaraka Yayınları, İstanbul 2023.

Max Weber, *Protestan Ahlaki ve Kapitalizmin Ruhu*, Oda Yayıncıları, İstanbul 2019.

Norman Davies, *Avrupa Tarihi*, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul 2011.

Olivier Roy, *Is Europa Nog Christelijk?*, Kok Boekencentrum Uitgevers, Utrecht 2020.

Pınar Ülgen, *Orta Çağ Avrupası'nda Gündelik Yaşam*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2022.

Paul Cliteur & Dj Van Houten, *Humanisme: Theorie En Praktijk*, De Tijdstroom, Utrecht 1993.

Randall Collins, *Dünya Felsefe Tarihinin Oluşumu*, Alfa Yayıncıları, İstanbul 2021.

Ricard S. Westfall, *Modern Bilimin Oluşumu*, Tübitak Yayıncıları, Ankara 1998.

Samuel Fleischacker, *Kant'in Soruları: Aydınlanma Nedir?*, İz Yayıncılık, İstanbul 2023.

Steven Shapin, *Bilimsel Devrim*, Vadi Yayıncıları, İstanbul 2021.

Thomas S. Kuhn, *Bilimsel Devrimlerin Yapısı*, Alan Yayıncılık, İstanbul 1982.

Virginia Cox, *İtalyan Rönesansı'nın Kısa Tarihi*, İletişim Yayıncıları, İstanbul 2020.

Yuval Noah Harari, *Homo Deus: Yarının Kısa Tarihi*, Kollektif, İstanbul 2017.

Yuval Noah Harari, *21. Yüzyıl İçin 21 Ders*, Kolektif Kitap, İstanbul 2018.

Zygmunt Bauman, *Liquid Modernity*, Polity Press, Cambridge 2000.

Dizin

19. yüzyıl 19, 43, 91, 107, 109, 111, 112, 114, 116, 119, 122, 123, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 135, 138, 148, 150, 175, 182, 193, 194, 220
20. yüzyıl 19, 79, 135, 136, 139, 141, 142, 143, 146, 148, 149, 156, 157, 159, 161, 164, 168, 175, 186, 212
- A**
ABD 118, 126, 129, 138, 139, 146, 148, 158
Adalet 27, 103, 116, 124, 151, 152, 196, 202, 214
Adil 101, 124, 161, 202
Affetmek 59, 62
Ahiret 177, 192
Aile 32, 33, 38, 39, 114, 204
Akıl 36, 38, 90, 94, 96, 97, 98, 100, 103, 106, 133, 161, 177, 179, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 188, 201, 210, 217, 220
Akılçılık 106
Akılın Vesayetten Kurtulması 93
Alman 59, 64, 66, 67, 68, 71, 77, 80, 93, 95, 97, 108, 130, 132, 136, 141, 159, 203
Almanya 10, 14, 59, 68, 72, 81, 114, 119, 136, 137, 174, 195
Altın 173
Amerikan/Amerikalı 96, 119, 144, 160, 201
Antik Yunan 44, 214, 216, 217
Anton Zijderveld 163
Antropoloji 16, 18, 91, 143, 144, 146, 177, 220, 221
Arap 58, 121, 138
Aristo 214, 227
Aristocu 88
Aristoteles 36, 37, 38, 50, 86, 92, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 214, 215, 217
Asya 9, 31, 119, 121, 129, 136, 137, 138
Avrupa 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 31, 34, 35, 36, 41, 43, 46, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 60, 68, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 78, 80, 81, 85, 86, 87, 88, 92, 93, 95, 96, 103, 104, 106, 107, 109, 113, 114, 116, 117, 119, 120, 126, 128, 129, 130, 136, 138, 139, 141, 168, 173, 174, 177, 178, 179, 184, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 206, 207, 213, 214, 216, 219, 220, 221, 222, 223

Avrupalı 23, 31, 50, 52, 58, 70, 86, 87, 104, 119, 120, 121, 137, 150, 222
Aydınlanma Çağı 19, 92, 93, 164, 169, 174

B

Bağdat 50, 86
Bağımsızlık 32, 66, 110, 111, 120, 137, 156, 165, 169, 175
Barış 11, 71, 138
Barışçıl 117
Batı 10, 11, 12, 13, 14, 20, 21, 23, 34, 43, 45, 49, 55, 56, 57, 70, 77, 82, 83, 84, 91, 92, 95, 97, 103, 106, 120, 121, 151, 165, 166, 167, 176, 189, 194, 200, 206, 208, 214, 215, 216, 218, 219, 223

Batılılaşma 9

Belçika 14, 114, 119

Bidat 191

Bilgi 8, 10, 16, 17, 51, 52, 53, 56, 62, 83, 90, 96, 97, 99, 102, 105, 124, 139, 146, 150, 154, 158, 161, 163, 181, 184, 186, 188, 190, 202, 208, 212, 215, 220

Bilim 18, 35, 44, 45, 47, 49, 50, 52, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 99, 105, 120, 121, 122, 123, 124, 129, 132, 161, 169, 173, 174, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 187, 206, 208, 210, 212, 220, 222

Bilimsel 19, 35, 43, 45, 47, 50, 52, 53, 55, 57, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 99, 100, 102, 105, 112, 122, 123, 124, 128, 129, 133, 156, 158, 161, 163, 164, 169, 174, 179, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 190, 193, 208, 210, 211, 217, 218, 219, 220, 222

Bilimsel devrim/-ler 19, 47, 53, 79, 80, 81, 82, 83, 86, 87, 89, 90, 91, 99, 105, 133, 169, 182, 184, 220

Bireycilik 49, 53, 57, 77, 101, 108, 109, 145, 161, 162, 177

Birinci Dünya Savaşı 135, 163, 164
Biyoloji 84, 122, 193
Boşanma 33
Burjuva 164
Büyük Değişimler Çağı 19, 107

C

Cemaat 23, 39, 163, 177, 203, 206, 222
Cemiyet 163, 177, 203, 222
Cennet 185
Cesaret 26, 27, 94
Cinsel/-lik 148
Cinsiyet 32, 146, 148, 149, 187, 207
Cinsiyet rolleri 148
Cumhuriyet 13

Ç

Çağdaş 13, 15, 103, 113, 146, 154, 182, 188, 212
Çin 164
Çingeneler 137

D

Dalga 148, 149
Darwin 122
Değerler 27, 49, 88, 95, 105, 115, 125, 132, 155, 165, 177, 203, 208
Değişme 92
Demokrasi 99, 101, 105, 159, 165, 166, 175, 177, 201
Demokratik 12, 100, 103, 105, 111, 124, 158, 165, 166, 194, 201
Derrida 143, 145, 153, 154, 156
Descartes 80, 81, 82, 88, 90, 96, 97, 182, 186, 220
Devlet 11, 29, 30, 60, 71, 76, 85, 110, 159, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 214, 218

Devrim/-ler 13, 19, 79, 83, 133, 169, 201
Din 27, 29, 30, 35, 36, 37, 39, 46, 52, 60, 65, 68, 69, 70, 73, 74, 75, 82, 87, 88, 89, 91, 92, 98, 99, 105,

127, 128, 130, 158, 163, 164, 173, 174, 177, 206, 207, 208, 212, 222, 223

Dindarlık 186
Dini kimlik 204

Dinsel 59, 69, 76, 133, 179, 213
Dinsel Köklere Dönüş 59

Disiplin 152, 210

Diyalog 16, 87, 155

Doğal 34, 54, 68, 71, 88, 91, 92, 95, 101, 102, 105, 120, 122, 124, 137, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 192, 193, 200, 201, 203, 209, 210, 216, 217, 220

Doğa ve akıl 179, 181

Doğruluk 125

Doğu 49, 73, 74, 104, 119, 120, 121, 122, 136, 138, 139, 151

Döngüsel tarih felsefesi 189

Dünya 11, 12, 23, 27, 43, 45, 46, 55, 57, 62, 81, 82, 83, 85, 87, 90, 97, 105, 106, 136, 137, 138, 141, 149, 150, 153, 155, 156, 158, 159, 163, 164, 165, 167, 168, 169, 174, 175, 177, 178, 179, 181, 184, 186, 187, 190, 192, 193, 208, 209, 214, 217, 218, 219, 221

Dünya görüşü 43, 46, 55, 57, 83, 87, 90, 178, 181, 187

Dünyevi/-leşme 30, 59, 65, 66, 74, 177, 186, 192, 193, 194, 196

Dürüstlük 26, 27

E

Eenomenoloji 15, 16, 97

Egemenlik 71, 110, 111

Eğitim 10, 12, 16, 17, 21, 35, 36, 39, 44, 46, 47, 52, 54, 72, 76, 80, 81, 82, 102, 115, 118, 124, 185, 186, 188, 202, 207, 209, 222

Eğitim ve felsefe 35

Ekonomi 23, 31, 78, 103, 114, 123, 130, 177, 206, 207, 208, 209, 222

Ekonomik 10, 11, 12, 21, 23, 27, 31, 32, 33, 34, 48, 49, 54, 59, 65,

77, 80, 85, 99, 104, 107, 113, 114, 115, 118, 119, 120, 124, 126, 130, 131, 133, 135, 136, 138, 139, 149, 150, 151, 152, 156, 165, 192, 193, 194, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 207, 208, 209, 211, 213, 215, 216, 221

Elektrik 122

Eleştiri 62, 64, 100, 102, 103, 105, 132, 145, 147, 154, 156, 161, 162, 167

Emile Durkheim 162

Epistemoloji 177, 179, 214

Erdemli 210

Erkek/-ler 32, 35, 39, 67, 167

Eski Yunan 92

Estetik 22, 53, 188

Eşitlik/-çi 96, 103, 104, 105, 106, 116, 124, 129, 149, 177, 187, 201, 202, 203, 211

Eşitsizlik 103, 114, 125, 131, 151, 156, 165, 202

Etnik 34, 47, 110, 111, 197, 207

Evlilik 32, 33, 207

Evrrensellik 165

Evrim/-sel 23, 122, 123, 177, 184, 187

F

Faşizm 136, 137, 164, 169, 175, 212

Felsefe 15, 16, 35, 36, 37, 38, 81, 89, 91, 92, 99, 133, 140, 144, 146, 156, 164, 169, 173, 180, 185, 207, 210, 214, 222

Feminist 116, 118, 148, 149, 167, 186

Feminizm 118, 148, 149, 169, 175

Feodalizm 21, 23, 177, 185, 200, 201

Filozof/-lar 36, 46, 79, 81, 92, 95, 96, 97, 102, 105, 108, 132, 141, 145, 153, 159, 160, 169, 181, 182, 184, 185, 186, 188, 189, 190, 196, 215, 217, 220

Foucault 143, 146, 153, 154, 232

Francis Bacon 90, 184
 Francis Fukuyama 157
 Fransa 10, 11, 23, 44, 68, 69, 70,
 81, 85, 104, 114, 119, 126, 174,
 195
 Fransız Devrimi 56, 76, 109, 175,
 188, 194, 195, 201, 222
 Friedrich Engels 118

G
 Geçmiş 53, 177, 190, 191
 Gelecek 90, 177, 188, 191, 192,
 221
 Gelenek/-sel 17, 37, 39, 58, 62,
 79, 82, 87, 88, 89, 90, 98, 99, 101,
 102, 105, 112, 114, 115, 122, 123,
 127, 129, 131, 132, 139, 140, 142,
 143, 146, 147, 152, 153, 154, 159,
 161, 163, 177, 179, 184, 187, 188,
 189, 190, 193, 199, 201, 202, 203,
 204, 220, 222, 223
 Gelişme 38, 75, 84, 85, 91, 102,
 109, 122, 124, 131, 158, 163, 190,
 191, 199, 209, 211, 215
 Gelişmiş canlı 184
 Goethe 108, 182
 Göç 10, 14, 114, 115
 Güc/-lü 11, 13, 22, 24, 25, 27, 30,
 35, 36, 37, 39, 46, 57, 62, 65, 69,
 82, 103, 104, 109, 110, 111, 113,
 118, 120, 124, 130, 132, 137, 140,
 146, 149, 151, 152, 154, 158, 161,
 164, 173, 186, 201, 203, 204, 210,
 218, 221, 222
 Günahkâr 185
 Güneş sistemi 45
 Günlük hayatın seyri 38
 Güzellik 214

H
 Havva 185
 Hayal 9, 14, 108, 142
 Hegel 10, 190, 215, 216, 230
 Hristiyan Din Enstitüsü 60, 68
 Hindistan 104, 137, 189
 Hiyerarşi 177, 200, 201

Hollanda 14, 69, 72, 104, 114,
 119, 195
 Hosgörü 63, 70, 72, 75, 164
 Hristiyan/-lar 75, 82
 Hristiyanlık 74, 174
 Hümanizm 44, 45, 48, 52, 57, 65,
 178, 219

I

Irk/-lar 111, 112, 139, 149, 164
I
 ibadet 74, 127
 İbn Sina 86
 İdealizm 97, 214
 İdealler 124, 175
 İdeoloji 117, 136, 177, 209, 211,
 212
 İkinci dalga 148
 İkinci Dünya Savaşı 136, 137, 138,
 149, 150, 153, 159, 163, 164
 İleri 7, 13, 15, 21, 50, 55, 73, 83,
 95, 97, 98, 102, 103, 121, 145,
 152, 155, 162, 164, 165, 167, 186,
 187, 190, 192, 195, 214, 223
 İlerleme 13, 45, 57, 79, 93, 99,
 102, 103, 122, 123, 124, 125, 130,
 153, 156, 157, 163, 164, 168, 189,
 190, 191, 202, 205, 218
 İlerlemeci tarih felsefesi 189
 İletişim 10, 129, 147, 150, 153,
 163, 191, 197, 198
 İlke 60, 63, 96, 158, 175
 İman 30, 37, 210
 İncil 35, 36, 37, 38, 60, 61, 66, 72,
 76, 77, 127, 129, 183, 185, 186,
 189, 192, 196, 210, 218
 İngiliz 60, 62, 67, 79, 81, 95, 104,
 108, 138, 184
 İngiltere 10, 23, 62, 67, 68, 69, 72,
 81, 85, 104, 126, 127, 128, 138,
 174, 195
 İnsan 7, 15, 16, 18, 19, 45, 46, 52,
 57, 65, 88, 97, 99, 101, 102, 103,
 105, 106, 109, 124, 125, 126, 140,
 142, 144, 156, 157, 158, 160, 161,

163, 164, 165, 166, 167, 175, 178,
 179, 184, 185, 186, 187, 188, 189,
 190, 192, 193, 194, 211, 212, 215,
 216, 219, 220, 221

İslam 14, 31, 50, 51, 58, 86, 87,
 121, 219

İslamcılık 14

İspanya 70, 136

İspanyol 69, 138

İsrail 137, 176

İstikrar 22, 192

İsveç 69, 70, 71

İsviçre 68, 69, 72, 95

İtalya 43, 47, 48, 49, 51, 52, 54, 58,
 81, 136, 173, 174

İtalyan 44, 47, 48, 52, 81

İyi/-lik 24, 30, 31, 34, 37, 56, 58,
 63, 65, 67, 88, 89, 115, 116, 123,

124, 153, 157, 158, 159, 161, 174,
 175, 178, 186, 189, 191, 202, 203,
 210, 214

J

Japon 136

Japonya 136, 137

K

Kader 62, 67

Kadın/-lar 32, 33, 38, 55, 114, 118,
 148, 149

Kant 10, 93, 94, 95, 97, 98, 174,
 181, 188, 189

kapitalist 77, 114, 199, 200, 210,
 211, 216

Kapitalizm 77, 150, 164, 177, 200,
 201, 211, 216

Karl Marx 116, 118, 130, 210,
 211, 215

Katolik 23, 27, 28, 29, 34, 35, 36,
 37, 46, 54, 59, 60, 61, 62, 63, 64,

65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73,
 74, 75, 76, 82, 85, 87, 88, 91, 127,
 128, 129, 193, 197, 206, 209, 223

Kilise 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30,
 33, 36, 37, 39, 46, 53, 54, 57, 59,

60, 63, 64, 65, 67, 72, 73, 75, 76,

81, 82, 87, 88, 92, 100, 101, 105,
 106, 128, 174, 177, 180, 185, 193,
 194, 195, 204, 206, 207, 208, 211,
 221, 222, 223

Kimlik 14, 110, 112, 151, 152, 155,
 158, 162, 204

Kitap ve Vahiy 179

Komünist 118, 139

Komünist Manifesto 118

Komünizm 118

Konstantin 218

Kozmoloji 90

Köle 32, 34, 103, 118, 202

Kötü 115, 157, 186

Kudüs 31

Kuvvetler 95, 101, 105

Kuzey Afrika 121

Kültür 7, 16, 17, 19, 32, 43, 47, 51,
 56, 72, 74, 75, 110, 130, 142, 144,
 146, 147, 151, 157, 165, 166, 173,
 186, 197, 207, 213

L

Laik/-lik 25, 29, 30, 43, 54, 76, 85,
 91, 102, 127, 129, 177, 192, 193,
 194, 197, 206, 207, 209, 220, 223

Leibniz 97

Liberal/-izm 76, 111, 117, 118,
 128, 157, 158, 165, 169, 175, 210

Luther 59, 60, 61, 64, 66, 67, 68,
 72, 73, 193

Lutheranizm 60, 61, 69, 70, 71,
 74, 81

Luthercilik 61

Lyotard 153, 154, 164

M

Manevi 22, 24, 28, 29, 30, 36, 39,
 59, 62, 185, 206, 210, 215

Manifesto 118

Marx 10, 116, 118, 130, 131, 190,
 210, 211, 215, 216, 231, 232

Marxizm 211

Matematik 50, 79, 81, 123, 182

Matta İncili 28

Max Weber 77, 130, 158

Medeni 9
Melez 166
Merhamet 223
Merkezcil 57, 178, 179, 209
Meta 154, 155, 156
Mezhep 71, 73
Misir 138, 189
Michel Foucault 143, 146, 153
Miras 28, 32, 49, 185, 191
Misafirperverlik 27
Mistik 37
Mitler 217
Modern 7, 8, 12, 13, 15, 18, 19,
34, 39, 41, 45, 53, 55, 57, 58, 59,
73, 75, 77, 79, 81, 83, 84, 89, 90,
95, 97, 100, 101, 102, 103, 105,
106, 112, 114, 123, 128, 130, 131,
133, 135, 140, 150, 153, 159, 160,
161, 162, 163, 164, 168, 171, 174,
177, 178, 179, 182, 183, 184, 186,
187, 188, 190, 191, 192, 194, 195,
196, 197, 198, 200, 201, 202, 203,
204, 205, 207, 208, 210, 211, 212,
213, 215, 219, 220, 221
Modern aklın ve aşırın bunalımları
19
Modern Avrupa 15, 18, 19, 41,
174, 194, 213, 220
Modernite 15, 21, 132, 158, 161,
163, 165, 168
Modernizm 139, 140, 141, 152,
169, 175
Modernleşme 12, 112, 131, 139,
175, 191, 193, 203, 207, 210
Modern toplum 163, 191, 203,
208
Muhabazakâr 14, 54, 102, 118
Mutluluk 215
Müslüman-/lar 11, 14, 31, 50, 58,
86, 87

N

Nazizm 160
Negatif 9, 192
Nietzsche 132, 133, 141, 182
Nihilizm 132

Normlar 142, 151, 165, 212

O

Ortaçağ 15, 19, 21, 22, 23, 24, 25,
26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35,
36, 37, 38, 39, 44, 45, 46, 49, 50,
53, 57, 58, 63, 64, 75, 81, 83, 84,
86, 168, 171, 177, 178, 179, 180,
181, 182, 183, 184, 185, 186, 188,
189, 192, 193, 196, 197, 200, 201,
202, 203, 204, 206, 207, 208, 209,
210, 211, 213, 218, 219, 220, 221,
222, 223
Ortadoğu 9
Ortak 39, 62, 66, 81, 110, 111,
112, 117, 154, 155, 162, 165, 197,
200, 204, 221, 222, 223
Orthodoks 73, 74, 180, 194
Oruç 63
Osmanlı 11, 12, 13

Ö

Ölgülü 126
Önderlik 31, 97
Özgürlik 61, 72, 76, 95, 96, 99,
101, 103, 104, 105, 106, 148, 160,
187

P

Pagan 38
Papalık 27, 28, 29, 63, 66, 74, 206
Papalık ve Kilise 27
Paradoksal 12, 160
Paris 11, 67, 207
Platon 36, 50, 86, 92, 182, 214,
215, 217, 233
Pozitif 9, 11
Pratik 33, 39, 73, 98, 215
Protestan 37, 59, 60, 61, 62, 66,
68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76,
77, 82, 129, 130, 193, 226
Psikoloji 16, 18, 144, 220
Pynchon 153

R

Rasyonalist 106, 181

Realizm 126, 169, 175, 214
Reform-/lar 19, 59, 60, 75, 76, 90,
133, 163, 169, 189, 198, 202, 222

Rönesans 7, 18, 19, 21, 37, 43, 44,
45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53,
54, 55, 56, 57, 58, 74, 75, 91, 92,
169, 173, 174, 178, 181, 183, 189,
193, 213, 219, 222
Ruh/-sal 109, 185, 188, 209, 216
Rushdie 153

S

Sadakat 24, 25, 26, 27, 111, 203,
204

Sanayi Devrimi 107, 109, 113,
114, 116, 118, 122, 123, 150, 163,
194, 202, 222

Sapkin (dalla) 36, 82

Savaş 27, 30, 34, 70, 71, 136, 137,
138, 139, 141, 157, 164, 169, 175

Seçim 166, 185

Seküler/-lik 192, 194, 195, 211,
212, 223

Sevgi 33, 111, 112

Sınıfsal 203, 211

Siyasal 10, 75, 76, 85, 90, 91, 105,
116, 119, 133, 135, 169, 175, 177,
195, 201, 210, 213, 221, 222

Siyaset 30, 45, 47, 57, 91, 101, 105,
114, 194, 209, 216, 222

Soguk Savaş 137, 138, 139, 157,
164, 169, 175

Sokrates 92, 217

Sola Scriptura 60, 61, 73

Somut 133, 136, 155, 168, 184

Sorumluluk 162, 205

Sosyalist/-ler 116, 117, 136, 163,
164, 211

Sosyalizm 117, 118, 136, 164, 169,
175, 210, 212

Sosyo-ekonomik 59, 65, 80, 120,
211

Sosyoloji 16, 78, 91, 130, 132, 139,
208, 220

Soyut 98, 143, 146, 178, 184

Ş

Şeref 26
Şiddet 149

T

Taciz 149

Tahmin (prediction) 218

Tanrı 24, 29, 33, 36, 37, 46, 57, 62,
67, 74, 82, 83, 85, 98, 132, 174,
177, 178, 179, 180, 181, 182, 184,
185, 187, 193, 196, 209, 219

Tanrı-merkezcil 57, 178, 179, 209

Tanrı suretindeki insan 184

Tarafsızlık (adil tanıklık) 145

Tarihin Sonu ve Son İnsan 157

Tartışmalar 14, 85, 148, 183

Teizm 223

Teknoloji/-k 11, 52, 90, 103, 113,
120, 124, 125, 130, 139, 140, 150,
151, 153, 156, 163, 164, 169, 175,
179, 182, 190, 191, 192, 193, 199,
200, 201

Telgraf 123, 124

Temizlik 39

Teokratik sistem 29

Teoloji 35, 36, 37, 38, 66, 75, 128,
177, 180, 185, 207, 209, 210, 211

Teori/-k 8, 16, 30, 98, 112, 122,
145, 151, 155, 213, 221

Tevrat 196

Tolerans 75, 76

Toplum 19, 23, 35, 46, 54, 89, 100,
101, 102, 105, 114, 118, 123, 124,
125, 130, 142, 144, 146, 158, 163,
175, 186, 191, 192, 194, 195, 200,
203, 205, 208, 210, 211, 216, 220,
222

Toplumsal cinsiyet 146, 148, 149,
187

Toplumsal piramit 23

Tümdengelim 84, 177, 183

Tümevarım 84, 177, 183, 184

Türkiye 7, 9, 10, 12, 13, 14

Türk/-ler 11, 12, 13, 31

U

Uluslararası 197
Uluslararası ilişkiler 16

Ü

Üçüncü dalga 148
Üstünlük 12, 111
Ütopik 124, 210

V

Vaftiz 223
Vahiy 37, 98, 179, 180, 181, 186, 219
Venedik 11, 48, 50, 51
Vonnegut 153

W

Weber 77, 130, 131, 133, 158, 159

Y

Yahudi/-ler 118, 129, 137, 163, 189
Yaratılış 189
Yeniçağ 43, 83
Yenilik 48, 126, 163, 191, 198, 199
Yunan 44, 49, 50, 86, 92, 180, 183, 193, 214, 216, 217, 218, 219
Yunanistan 189

Z

Zayıf 32, 203
Zihinsel 97, 131, 152

Modern Avrupa'nın Oluşumu

Tarihsel ve Teorik Bir Bakış Açısı

Avrupa tarihinin derinliklerine yolculuk ederek, modern dünyanın temel yapı taşlarını nasıl oluşturduğunu keşfetmek ister misiniz? "Modern Avrupa'nın Oluşumu: Tarihsel ve Teorik Bir Bakış Açısı" adlı bu eser, Rönesans'tan Aydınlanma Çağrı'na, Reformlar'dan bilimsel devrimlere, Batı dünyasının geçirdiği büyük dönüşümleri detaylı bir şekilde ele alıyor.

Bu kitap, sadece tarihsel bir anlatım sunmakla kalmıyor, aynı zamanda modern dünyayı şekillendiren düşünce akımlarının arka planını da analiz ediyor. Tarihsel-fenomenolojik ve yapısalçı analizler işliğinde, Avrupa'nın Tanrı-merkezli bir dünya görüşünden insan-merkezli bir dünya görüşüne geçişini, teokratik siyasetten laik-demokratik siyasete evrilisini ve daha birçok yapısal dönüşümü inceliyor.

Yazar, Avrupa'nın hayal edilen romantik imajı ile tarihsel gerçekliği arasındaki uçurumu da gözler önüne seriyor. Bu eser, sadece akademisyenler için değil, modern dünyayı anlamak isteyen tüm okuyucular için de derinlemesine bir perspektif sunuyor.

Modern Avrupa'yı daha ileri düzeyde anlamak ve bugünün dünyasını şekillendiren köklü değişimleri keşfetmek isteyen herkes için vazgeçilmez bir kaynak...

ISBN 978-625-6063-29-7

9 78625 6063297